

**Міжнародна науково-
практична конференція**

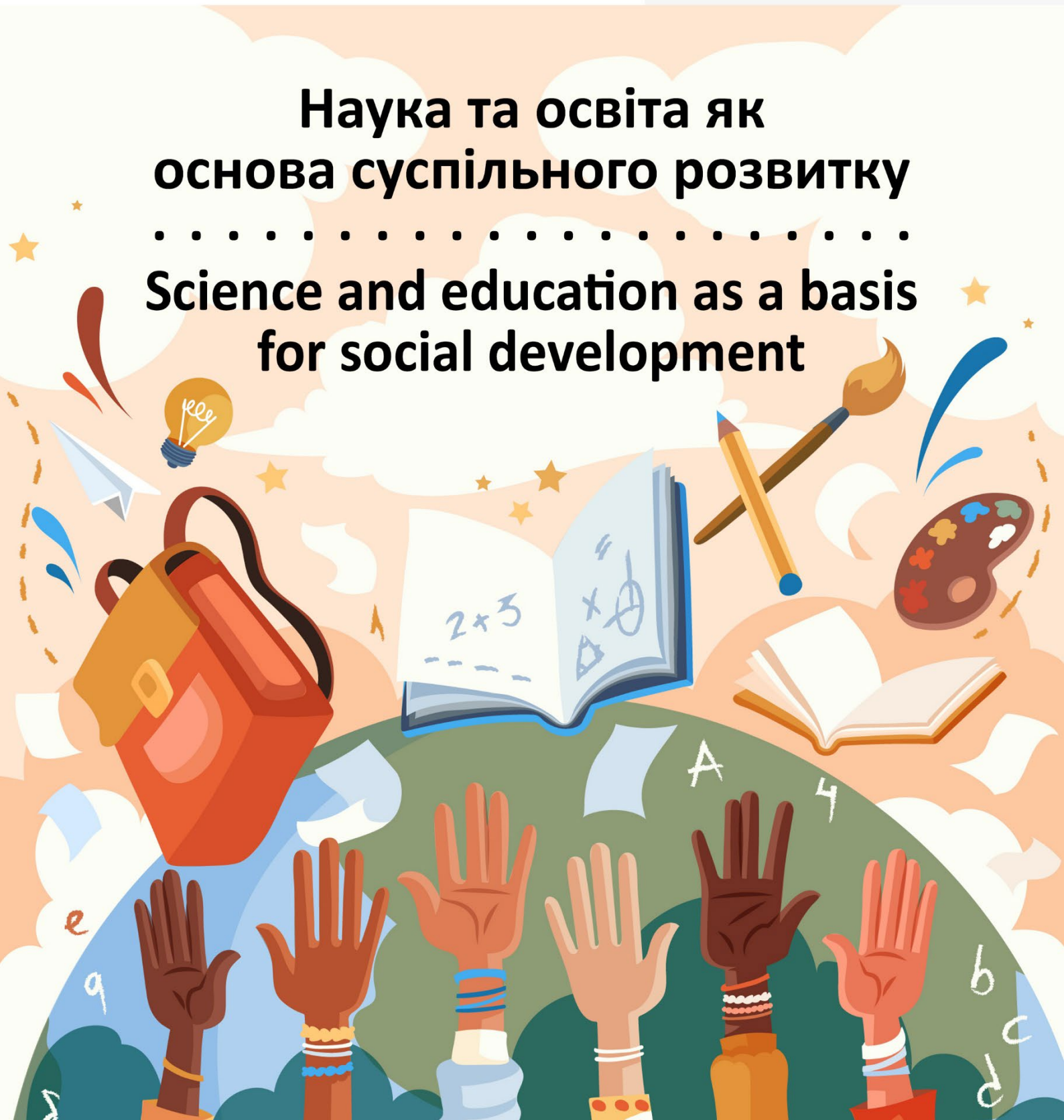
.....
**International scientific
and practical conference**

21 лютого 2024 р.
м. Житомир, Україна
.....
February 21, 2024
Zhytomyr, Ukraine

**Наука та освіта як
основа суспільного розвитку**

.....
**Science and education as a basis
for social development**

Міжнародна
науково-практична
конференція

**Наука та освіта як
основа суспільного
розвитку**

Матеріали

21 лютого 2024 р.

м. Житомир, Україна

International
scientific and practical
conference

**Science and education
as a basis for social
development**

Proceedings

February 21, 2024

Zhytomyr, Ukraine

УДК 37

Наука та освіта як основа суспільного розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (Житомир, 21 лютого 2024 р). Research Europe, 2024. 138 с.

До збірника ввійшли матеріали Міжнародної науково-практичної конференції "Наука та освіта як основа суспільного розвитку", яка відбулася 21 лютого 2024 року. Збірник розрахований на науковців, освітян, студентів, державних службовців, представників бізнесу та широку громадськість.

Робоча мова конференції: українська.

Публікується в авторській редакції

Матеріали збірника подаються в авторській редакції та публікуються мовою оригіналу. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, власних імен, цитат, статистичних даних, галузевої термінології та іншої інформації.

Відповідно до Закону України "Про авторське право і суміжні права", при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

**Research
Europe.org**

IHC INTERNATIONAL
HUMANITARIAN
RESEARCH CENTER

© Міжнародний гуманітарний
дослідницький центр, 2024

© Research Europe, 2024

Офіційний сайт: researcheurope.org

UDC 37

Science and education as a basis for social development : proceedings of the International scientific and practical conference / International Humanitarian Research Center (Zhytomyr, 2024, February 21). Research Europe, 2024. 138 p.

The collection includes the proceedings of the International scientific and practical conference "Science and education as a basis for social development", which took place on 21st February 2024. The collection is aimed at scientists, educators, students, government officials, business representatives, and the wider public.

Working language of the conference: Ukrainian.

Published in the author's edition

The collection's proceedings are presented in the author's edition and published in the original language. The authors of published materials hold complete responsibility for the precision of facts, proper nouns, quotes, statistical data, industry terminology, and other information presented.

According to the Ukrainian Law on Copyright and Related Rights, it is mandatory to cite the authors when using scientific ideas and materials from this collection.

**Research
Europe.org**

IHR INTERNATIONAL
HUMANITARIAN
RESEARCH CENTER

© International Humanitarian
Research Center, 2024

© Research Europe, 2024

Official website: researcheurope.org

ЗМІСТ

.....

TABLE OF CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

.....

SECTION 1. THEORY AND TEACHING METHODS

Романова С. М.

Здійснення міжпредметних зв'язків природничих дисциплін
у формуванні ключових компетентностей здобувачів освіти. 10

Тарара А. М., Сушко І. А.

Методичні особливості розвитку технічного
мислення й формування в учнів відповідного
поняття у процесі творчої технічної діяльності. 13

Хома Т. В.

Особливості упровадження рухливих ігор на уроках
фізичної культури в учнів молодшого шкільного віку. 16

**СЕКЦІЯ 2. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ В ОСВІТІ**

.....

**SECTION 2. INFORMATION TECHNOLOGIES
AND INNOVATIVE METHODS IN EDUCATION**

Білоус В. Р.

Педагогічні умови використання інформаційних
технологій в позашкільній освіті. 20

СЕКЦІЯ 3. ШКІЛЬНА ОСВІТА

.....

SECTION 3. SCHOOL EDUCATION

Білоус С. Л.

Система ознайомлення молодших
школярів із основами композиції. 25

Вайнола Р. В.

Сімейні цінності як фактор виховання особистості. 29

Демчик Н. О. Актуальні питання підготовки учнів до створення сім'ї у скандинавських країнах.	32
Зорочкіна Т. С., Здір Д. Р. Застосування освітньої моделі "5E" для впровадження STEM-освіти у початковій школі.	34
Коннова О. Г. Інтеграція математики, інформатики та штучного інтелекту в НУШ: інноваційний підхід до освіти.	37
Лихопій Л. Д. Система ознайомлення молодших школярів з основами художньої обробки паперу на уроках трудового навчання.	40
Логінова Н. А. Розвиток проєктувальної компетентності учителів у системі методичної роботи закладів загальної середньої освіти.	43
Лукіна Т. О. Оцінювання професійної діяльності керівників шкіл як складова механізму забезпечення якості освіти.	47
Олійник Н., Коваль К. Особливості виховання культури гендерних відносин у молодшому шкільному віці.	51
Швець Т. Е. Сучасні підходи в освіті у формуванні ключових компетентностей учнів.	54

СЕКЦІЯ 4. ВИЩА ОСВІТА

.

SECTION 4. HIGHER EDUCATION

Гальчун Н. П. Методичне забезпечення формування міжкультурної компетентності майбутніх медиків.	59
Гордієнко А. І. Проблема розвитку дослідницької компетентності майбутніх вчителів у наукових дослідженнях.	63
Лук'янець Т. Г. Крос-культурна адаптивність: сучасний погляд на розвиток м'яких навичок здобувачів вищої освіти у сфері фізичного виховання.	66
Мочарний Р. П. Проведення інтегрованої мистецької освіти в контексті реалізації ідей концепції нової української школи.	69

Список використаних джерел

1. Базиль Л.О. Розвиток літературознавчої компетентності майбутніх словесників у процесі дослідницької діяльності. *Вісник Черкаського університету. Серія "Педагогічні науки"*. Вип. 186. 2010. С. 7-12.
2. Костікова І.І., Дерев'янка Т.Є. Дослідницька культура вчителів у системі методичної роботи школи. Харків : Вид. група "Основа", 2018. Вип. 5 (184). 128 с.
3. Любчак Н. М. Теоретичні аспекти визначення сутності дослідницької компетентності майбутнього вчителя. *Проблеми сучасної педагогічної освіти*. 2013. Вип. 39(4). С. 33-40.
4. Мерзликін О. Наступність та неперервність формування дослідницьких компетентностей старшокласників та студентів. *Наукові записки Кіровоградського ДПУ ім. В. Винниченка*. Кіровоград, 2014. Вип. 6. Ч. 2. С. 81-86.
5. Нечипуренко П. П. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб формування дослідницьких компетентностей старшокласників у профільному навчанні хімії : автореф. дис....канд. пед. наук : 13.00.10. Кривий Ріг, 2017. 24 с.
6. Темченко О.В. Науково-дослідницька діяльність учителя як засіб його професійного самовдосконалення. *Освіта дорослих: світові тенденції, українські реалії та перспективи*. Монографія. Харків. 2020. С. 456-461
7. Тягло Н.В. Підготовка вчителів у системі післядипломної освіти до організації науково-дослідницької діяльності учнів: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2020. 275 с.

Лук'янець Т. Г.,
канд. філол. наук, доцент, завідувач
кафедри української та іноземних мов,
Національний університет фізичного
виховання і спорту України, м. Київ

УДК 811.111'42:791.43

КРОС-КУЛЬТУРНА АДАПТИВНІСТЬ: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА РОЗВИТОК М'ЯКИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СФЕРІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

У парадигмі сучасних наукових пошуків оптимального підходу до навчання покоління здорової молоді фокус уваги зміщуються на комплексне дослідження фізичного виховання як поступального і багатостороннього процесу отримання знань про здоров'я та розвитку фізичних умінь і навичок здобувачами освіти. Останні виявляються безсумнівним пріоритетом у процесі навчання і виховання

особистості на перетині модусів їх формування та функціонування у суспільно-історичному контексті [3, с. 73], адже гарантують адаптивність сучасної молоді до змінних умов їхньої професійної взаємодії у мультикультурному просторі.

Залучення досвіду міжнародного спілкування спортсменів як елементу розвитку міжкультурної комунікативної компетенції здобувачів освіти сприяє виокремленню та характеристиці самосвідомості, тобто усвідомлення індивідом себе як суб'єкта життєтворчості, своїх дій і станів, почуттів і волі [2, с. 248] на протигагу і/або серед інших суб'єктів та в світі загалом. Похідним від вищевказаного парасолькового терміна є поняття крос-культурної адаптивності [2, с. 249], адже саме самосвідомість і допомагає студентам-спортсменам розпізнати власний стиль спілкування та вподобання. Визнання та повага до культурного різноманіття інших етнічних груп є ключовою цінністю, яку студенти можуть усвідомити у ході навчання у сфері спорту. Набуття цієї якості здобувачами вищої освіти здійснюється шляхом виявлення власних культурних особливостей та порівняння з іншими країнами. Отримавши досвід спілкування з іноземцями на професійні теми, студенти усвідомлюють спільні загальні цінності в міжнародному академічному середовищі. Під час взаємодії із людьми з різних культур вони набувають навичок адаптації свого стилю спілкування, щоб бути більш ефективними, однак зважати і на власні цінності й переконання.

У нашій розвідці узагальнення аксіології молодого покоління спортсменів стає можливим завдяки багаторічному досвіду спостереження освітнього процесу здобувачів у ЗВО спортивного профілю та їхнього залучення до тренувальної і змагальної діяльності, а також за допомогою соціокультурного аналізу ціннісних орієнтирів, що формуються під час їхнього навчання та сприяють розвитку м'яких навичок крос-культурної адаптивності.

Зокрема, було встановлено, що здобувачі вищої освіти в галузі спорту поступово переймають у свій світогляд цінності спортивної культури. Їм близькі такі якості, як дисциплінованість, справедливість, працелюбність, наполегливість. Вище перелічені риси характеру і поведінки спортсменів представляють дві основні групи цінностей.

По-перше, це прагнення до особистого успіху або щастя, яке реалізується за допомогою уміння робити правильний вибір, приймати релевантні до ситуації рішення, а також через почуття особистої відповідальності за них. Саме вимоглива природа спортивної діяльності сприяє розвитку цих характеристик із раннього дитинства як ключових елементів їхнього світогляду [1, с. 95]. У свою чергу розвинуте відчуття особистої відповідальності за власний успіх сприяє виникненню почуття поваги до своїх суперників і на світовій арені. Сфера

професійного спорту вищих досягнень є за своєю природою обмеженою кращими з кращих, тому перемога у цьому контексті є невідривно пов'язаною із суперництвом за принципами чесної гри. Вона експлікує найкращі якості особистості і вважається заслуженою, якщо вона була досягнута у результаті реалізації гідної поведінки під час змагань за визначеними правилами взаємодії з іншими учасниками. Це дозволяє атлетам тримати фокус уваги на собі, однак мати у полі зору оточуючих, як складової їхнього професійного успіху.

По-друге, варто зазначити групу соціально направлених цінностей, як-от: прагнення бути соціально значимим і корисним, толерантність і повага до оточуючих, бажання до успішної міжособистісної взаємодії на національному і міжнародному рівнях [5, с. 89]. Доведено, що оскільки атлети знають специфіку спорту зсередини, вони високо цінують не лише свої досягнення, але й напрацювання інших, поважають вимоги і правила спортивної гри. Порівняння спортивних результатів українських команд та команд з інших країн на міжнародній арені дозволяє їм гордитися своїми співвітчизниками у випадку перемоги, або ж прагнути до кращого – у випадку поразок [4, с. 281]. Різноманітний досвід міжнародного спілкування є підґрунтям розвитку їхньої міжкультурної комунікативної компетенції загалом та крос-культурної адаптивності зокрема.

Загалом, дві вищезазначені групи цінностей є амбівалентними за своєю природою, тобто вони формуються одночасно у процесі навчання, тренувань і та в ході змагань у полікультурному просторі. Таким чином, виявляється бінарна опозиція світосприйняття студента-спортсмена фокус на собі vs повага до інших, яка і є запорукою крос-культурної адаптивності. Останню вважаємо ключовою навичкою для студентів-спортсменів, оскільки вона допомагає їм ефективно взаємодіяти в різноманітних міжнародних спортивних середовищах та будувати успішну міжнародну співпрацю. Ця здатність сприяє не лише покращенню їхньої особистої адаптації та розвитку гнучкості, але й сприяє підняттю рівня спортивної ефективності на міжнародному рівні.

Список використаних джерел

1. Berardo, K., Deardorff D. Building Cultural Competence: Innovative Models and Activities, VA: Stylus, Sterling, 2012. 400 p.
2. Deardorff, D. Identification and Assessment of Intercultural Competence as a Student Outcome of Internationalization. Journal of Studies in International Education. 2006. № 10(3). P. 241–366.
3. Kempf-Leonard. The encyclopedia of social measurement. Amsterdam: Elsevier/Academic Press, 2004. 3000 p.

4. Whitehead, M. Physical literacy: Philosophical considerations in relation to developing a sense of self, universality, and propositional knowledge. *Sport, Ethics, and Philosophy*. 2007. № 1(3). P. 281–298.

5. Сбруєва А. Інтернаціоналізація вищої освіти: пріоритети комплексної стратегії ЄС. *Вища освіта України*. 2003. № 3. С. 89–95.

Мочарний Р. П.,

УДК 378.016.3:7:373.3.091(477)(045)

магістр педагогічної освіти,
викладач образотворчого мистецтва,
КЗВО "Барський гуманітарно-педагогічний
коледж імені Михайла Грушевського", м. Бар

ПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІДЕЙ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Згідно закону України "Про загальну освіту" навчально-виховний процес у сучасному загальноосвітньому навчальному закладі здійснюється за різними формами: у вигляді лекцій, лабораторно-практичних та семінарських занять, диспутів, навчально-виробничих екскурсій [3].

Однак для сучасного етапу реформування української національної школи характерним є ускладнення змісту освіти, зростання обсягу необхідної інформації і зменшення часу, відведеного для її засвоєння. Сьогодні розвиток освіти як системи повинен реалізуватися через системні знання, що є необхідними для формування цілісного, системного мислення. Ці знання можуть бути отримані на основі інтеграції гуманітарних і фундаментальних дисциплін, а також повинні орієнтуватися на світовий рівень розвитку науки. Такий підхід сприяє відновленню цілісних уявлень про світ, картину світу як єдиного процесу.

Пошуки шляхів удосконалення системи освіти в школі спричинили до відродження такого методичного явища, як інтеграція навчання, що поступово переходить із дискусії в практику.

Аналіз науково-педагогічної літератури переконує в тому, що проблему інтеграції знань вивчали С. Гончаренко, Б. Кедров, Б. Новик, О. Спіркін, В. Тюхтін тощо. Питання інтеграції у навчальній діяльності, її сутність, форми і види досліджують Л. Варзацька, М. Вашуленко, К. Гуз, В. Давидов, Т. Донченко, В. Ільченко,